

SAJTÓKÖZLEMÉNY

„A lelki egészség egyetemes emberi jog” jelmondat szellemében zajlanak az idei 2023. október 10-i lelki egészség világnapi események

A mentális egészség egyetemes emberi jog, így mindenkinek joga van a mentális egészség elérhető legmagasabb színvonalához. Ez magában foglalja a védelem jogát a mentális egészségügyi kockázatokkal szemben, a rendelkezésre álló, hozzáférhető, elfogadható és jó minőségű ellátáshoz, valamint a szabadsághoz, a függetlenséghez és a közösségbe történő beilleszkedéshez való jogot.

A lelki egészség világnapja alkalmából 2023. október 10-én az Európai Bizottság félnapos, magas szintű konferenciát tartott Brüsszelben, amelynek házigazdája **Stella Kyriakides**, az Európai Bizottság egészségügyi és élelmiszerbiztonsági biztosa volt. Az esemény témakörét az Európai Bizottság 2023 júniusában közzétett a mentális egészség átfogó megközelítésére vonatkozó pillére¹ határozta meg, amely a megelőzésre, a minőségi és megfizethető ellátásra, valamint a társadalomba történő újbóli beilleszkedésre összpontosít.

A biztos asszony beszédében kiemelte: „Nincs egészség mentális egészség nélkül. Riasztónak tartom azt a tényt, hogy az európaiak majdnem fele élete során már tapasztalt mentális egészségügyi problémákat, de e polgárok több mint fele nem kapott semmilyen szakmai segítséget. Polgáraink jólétét kell a középpontba helyeznünk - a megelőzésre, és a minőségi ellátáshoz és kezeléshez történő hozzáférés biztosítására kell fókuszálnunk. Nekünk, a kormányoknak, a közegészségügyi hatóságoknak, az uniós intézményeknek, az érdekelt feleknek és a polgároknak közös erőfeszítéseket kell tennünk annak érdekében, hogy a jó mentális egészség prioritás lehessen, és segítsük a támogatásra szorulókat. Erről szól az erős Európai Egészségügyi Unió.” A teljes beszéd elérhető: [itt](#)

Az eseményt megtisztelte részvételével **Matild belga királyné**, **Marc Angel**, az Európai Parlament alelnöke, **Dr. Hans Henri P. Kluge**, a WHO európai regionális igazgatója, **José Miñones**, spanyol egészségügyi miniszter, **Bertrand Bainvel**, az UNICEF Európai intézményekkel történő kapcsolattartásért felelős képviselője, **Dr. Takács Péter**, egészségügyi államtitkár és **Frank Vandenbroucke**, belga szociális miniszter. A rendezvény többszáz résztvevőt vonzott, akik uniós intézmények, a nemzeti kormányok, nemzetközi szervezetek és más érdekelt partnerek képviseletében vettek részt az eseményen, hogy felhívják a figyelmet az új uniós megközelítésre, és meghallgassák a szakértők és a saját tapasztalatokkal rendelkező érintettek véleményét, hogy eszmecserét folytassanak a mentális egészséget érintő szakpolitikai ajánlásokról, a megelőzés és a folyamatos információcsere, az ellátáshoz történő egyenlő hozzáférés fontosságáról és a már bevált jó gyakorlatokról.

A fentiekben részletezett mentális egészségről szóló magas szintű konferenciát megelőzően és azt kiegészítve 2023. október 9-én az Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség (HADEA) szervezésében egy másik esemény is lezajlott Brüsszelben, ahol a HADEA által irányított és finanszírozott mentális egészséggel kapcsolatos projektek közötti kölcsönhatások kerültek bemutatásra.

Az Európai Bizottság az EU4Health/Third health és a Horizont Európa/H2020 programokon keresztül támogatja a tagállamokat mentális egészségügyi szolgáltatásaik javításában, a mentális egészségügyi

---

¹ [new comprehensive approach to mental health](#)

rendszerek reformjára vonatkozó legjobb gyakorlatok átadásában, valamint az öngyilkosság megelőzésére irányuló új pilot projektek végrehajtásában. A rendezvény sikeresen demonstrálta, hogy az EU által finanszírozott mentális egészséggel kapcsolatos projektek miként járulnak hozzá a "Mentális egészség átfogó megközelítéséről" szóló Bizottsági közleményben részletezett stratégia megvalósításához.

A JA ImpleMENTAL közös fellépés meghívást kapott az eseményre, hogy bemutathassa célkitűzéseit és eddigi eredményeit

A Görög Nemzeti Közegészségügyi Szervezet, a közös fellépés konzorciumi vezetője képviselőjében Dr. Vasileia Konte koordinátor világitotta meg azokat a tagállami szintű szinergiákat, amelyek a mentális egészség terén meglévő legjobb gyakorlatok átvételéhez kötődnek, továbbá **áttekintést nyújtott a JA ImpleMENTAL hálózatáról, a projekt megvalósítás jelenlegi folyamatairól és az ezeket megalapozó stratégiáról.**

A JA ImpleMENTAL közös fellépésben közreműködő **Trimbos Institute** csapata **Laura Shields-Zeeman és Felix Bolinski** részvételével képviseltette magát a rendezvényen, míg a **HADEA** részéről **Corinne Salinas** tanácsadó vett részt az eseményen.

Konte asszony tájékoztatta a hallgatóságot, hogy a JA ImpleMENTAL hálózata 21 ország 39 szervezetét foglalja magában, így a közös fellépés keretében több mint 200 ember dolgozik együtt. Az elkötelezett és motivált szakértői hálózat és az így keletkező szinergiák jelentik a JA ImpleMENTAL egyik erősségét. A hálózat a mentális egészség javítása érdekében megosztja megszerzett tudását és tapasztalatait egymással és a legfontosabb érdekelt felekkel, ezzel is támogatva a tagállami szintű együttműködések. A JA ImpleMENTAL keretében 20 országban 25 kísérleti projekt zajlik jelenleg. Európa-szerte 17 új vagy megújított öngyilkosság-megelőzési terv kerül kidolgozásra, és 14 ország a közösségi mentális egészségügyi szolgáltatásai terén pilotok keretében hajt végre változtatásokat. Dr. Konte beszámolt a közreműködő partnerországok által jelzett legfőbb nehézségekről és kihívásokról, kiemelve a változásokkal szembeni ellenállást és a szükséges adatok hiányát, valamint felsorolta a pozitív eredményeket, például az érdekelt felekkel való együttműködés javulását, a tapasztalatok megosztását, a tudás bővülését és egy olyan erős hálózat kiépülését, amely képes lesz majd a változásokhoz szükséges légkör megteremtésére.

Az esemény remek lehetőséget nyújtott a mentális egészséggel kapcsolatos szakpolitikai ajánlásokról szóló véleménycserére, valamint a megelőzés, a folyamatos információcsere, az ellátáshoz történő egyenlő hozzáférés és a már működő jó gyakorlatok megosztásának fontosságára.

Vasileia Konte koordinátor beszéde letölthető: [innen](#)

Az európaiak nagy többsége ugyanolyan fontosnak tartja a mentális egészségfejlesztést, mint a fizikai egészségfejlesztést.

A mentális egészség világnapjának előestéjén közzétették az [Eurobarometer](#) mentális egészségről szóló új felmérését. A jelentés megerősíti, hogy a közelmúlt eseményei, például a COVID-19 világjárvány, Oroszország ukrajnai agressziója, a klímaválság, valamint számos egyéb társadalmi és gazdasági tényező nyomán Európában tovább romlott a mentális egészség amúgy is alacsony szintje. Tízből kilenc válaszadó (89%) úgy véli, hogy a mentális egészség előmozdítása ugyanolyan fontos, mint a fizikai egészség javítása. Ugyanakkor a válaszadók kevesebb, mint fele ért egyet azzal, hogy a mentális egészségi problémákkal küzdő emberek ugyanolyan szintű ellátásban részesülnek, mint a fizikai

betegségben szenvedők. Ezenkívül a válaszadók közel fele (46%) tapasztalt érzelmi vagy pszicho-szociális problémát, például depressziót vagy szorongást az elmúlt tizenkét hónapban. A felmérés szerint a mentális egészségügyi problémával küzdő válaszadók több mint fele (54%) nem kapott segítséget szakembertől. Ezek az eredmények azt mutatják, hogy elengedhetetlen a mentális egészséggel kapcsolatos erőfeszítések uniós szintű folytatása.

A JA ImpleMental közös fellépésről:

A projektben 21 EU/EGT-ország illetékes hatóságainak 39 szervezete közreműködik. A közös fellépés támogatja őket abban, hogy helyi mentálhigiénés hálózatokat hozzanak létre, és így erősítsék a preventív ellátási szolgáltatások közösségi alapú, ágazatokon átívelő nyújtását a fenntartható és minőségi ellátáshoz történő hozzáférés javítása érdekében.

A JA ImpleMENTAL az EU közegészségügyi legjobb gyakorlatok portáljának gyűjteményéből kiválasztásra került két bevált gyakorlat átadására és végrehajtására összpontosít: (1) „**A Mentális Egészségügy Reform Belgiumban**”, mint legjobb gyakorlat az intézménytelenítés elvén alapul és elsődlegesen az intézményi ellátásról a közösségi alapú ellátásra való áttérést célozza, hogy javítsa a mentális betegségek kezelésében elérhető eredményeket, hozzájáruljon az életminőség növeléséhez, valamint elkerülje a szükségtelen kórházi felvételeket.

(2) **Az öngyilkosság megelőzése Ausztriában „SUPRA”** egy többszintű öngyilkosság-megelőzési stratégia, amely integrálja az egyetemes, a szelektív és a javallott megelőzési beavatkozásokat és ezeket a helyi végrehajtási kontextusra, valamint a meglévő erőforrásokra és kezdeményezésekre alapozva építi fel. A JA ImpleMENTAL tevékenységei erőteljesen támogatják a mentális egészség átfogó megközelítéséről szóló új Európai Bizottsági közleményt, amelynek célja, hogy a mentális egészséget a testi egészséggel egyenrangúvá tegye, és a mentális egészséggel kapcsolatos kérdések ágazatközi megközelítését biztosítsa.

A JA ImpleMENTAL elkötelezett a mentális problémákkal és betegségekkel élő emberek életminőségének javítása mellett, tevékenységeit valamennyi érintett fél bevonásával fejti ki.

További információk a JA ImpleMENTAL projektről: <https://ja-imental.eu/>

[OKFO-Implemental](#)